

INNOCENTIUS. TERTIVS.

& alias possessiones. Ecclesiam S. Mariæ de Fontibus, vineas & alias possessiones, quas ibi habetis. In tenimento Albani, & Tricarici, Ecclesiam S. Leonis, Christophori, atque Iconii, domos, vineas, & possessiones. Ecclesiam S. Helenæ, cum vineis, & aliis possessionibus: Ecclesiam S. Martini cum possessionibus suis. In Castro S. Agathæ de Apulia domos, molendinum, olivetum, vineas, & alias possessiones quas ibidem habetis. In Castro Cypæ domos, & alias possessiones. In Civitate Ariani domos, vineas, & alias possessiones. Ecclesiam S. Sylvestri, in tenimento frequenti. In tenimento Rochæ Sancti Felicis, Ecclesiam S. Cæsarii, & Ecclesiam Sancti Nicolai, & homines, & possessiones, quas ibidem habetis.

Ego Cælestinus Cæbol. Ecclesie Episc. Ego Octavianus Hostien. & Velletren. Episcopus. Ego Petrus Portuen. & S. Rufinæ Episcopus. Ego Petrus S. Cæcilie Presb. Card. Ego Joan. tit. S. Clementis Card. Viterbien. & Tusc. Episc. Ego Guido Sanctæ Mariæ Trans Tyberim tit. S. Callisti Presbyter Cardinalis. Ego Chrysa, tit. S. Laurentii in Lucina Presb. Card. Ego Joan. tit. S. Priscæ Presb. Card. Ego Gratianus Presb. Card. Ego Gregorius Presb. Card. Ego Nicolaus Presb. Card. Ego Berardinus Presb. Card. Ego Lotharius Presb. Card. Ego Gregorius Presb. Card.

Papa sub scriptio.

Card. sub scriptio.

Datum Lateran. per manum Centii S. Lucæ in Orthea Diac. Card. Domini Papæ Cameratii, II. Non. Novemb. Indictione tertia, Incarnationis Dominicæ anno 1197. Pontificatus Domini Cælestini anno 7.

Exemptio a decimis.

licentia venientes ad Ordinem.

Prohibitio discendi ab eo.

Indultum per tempora interditi.

Vide Concil. Trid. sess. 25. cap. 6.

Ecclesiasticaque sacramenta ab Episcopo recipiendi.

Mortuus sepeliendi.

Vide etiam Bull. 22. Leo. 1. Dum intra.

Abbatemque eligendi.

Vide Concil. Trid. sess. 25. cap. 6.

Sanctio penalit.

§. 5. Sane novalium vestrorum quæ propriis manibus, aut sumptibus colitis, sive de nutrimentis animalium vestrorum, nullus à vobis decimas exigere, aut extorquere præsumat.

§. 6. Liceat quoque vobis clericos vel laicos, liberos & absolutos è seculo fugientes, ad conversionem recipere, & eos absque contradictione aliqua retinere.

§. 7. Prohibemus insuper, ut nulli fratrum vestrorum post factam in Monasterio vestro professionem, fas sit absque sui Abbatis licentia de eodem loco discedere, discedentem verò absque communium literarum vestrarum cautione nullus audeat retinere.

§. 8. Cum autem generale interdictionum terræ fuerit, liceat vobis clausis januis, exclusis excommunicatis, & interdicitis, non pulsatis campanis, suppressa voce, divina officia celebrare.

§. 9. Christina verò, oleum sanctum, consecrationes altarium, seu Basilicarum, ordinationes Clericorum qui ad sacros ordines fuerint promovendi, & alia Ecclesiastica Sacramenta à Diocesano suscipietis, si quidem Catholicus fuerit, & gratiam atque communionem Apostolicæ Sedis habuerit, & ea vobis voluerit sine pravitate qualibet exhibere. Alioquin liceat vobis quemcumque malueritis Catholicum adire Antistitem, gratiam & communionem Apostolicæ Sedis habentem, qui nostra fretus auctoritate vobis quod postulatis impendat.

§. 10. Libertatem quoque quam in donatione Ecclesiarum vestrarum, & receptionem mortuorum ad sepulturam bonæ memoriæ Joannes Avellinensis Episcopus, cum suorum Clericorum assensu rationabili dispositione concessit, nos etiam auctoritate Apostolica confirmamus, & firmam in posterum decernimus permanere. Sepulturam quoque ipsius loci liberam esse decernimus, ut eorum devotioni, & extremæ voluntati, qui se illic sepeliri deliberaverint, nisi forte excommunicati, vel interditi sint, nullus obstat, salva videlicet iustitia illarum Ecclesiarum, à quibus mortuorum corpora assumuntur.

§. 11. Obeunte verò te nunc ejusdem loci Abbate, vel tuorum quolibet successorum, nullus ibi qualibet subreptionis astutia, seu violentia ponatur, nisi quem fratres communi consensu, vel fratrum pars, majoris & sanioris consilii, secundum Dei timorem, & B. Benedicti Regulam providerint eligendum.

§. 12. Decernimus ergo ut nulli omnino hominum liceat præfatum Monasterium temerè perturbare, vel possessiones auferre, vel ablata retinere, minuere, seu quibuslibet vexationibus fatigare, sed omnia integra cõserventur eorum pro quorum gubernatione ac sustentatione concessa sunt, utribus omnimodis profutura, salva Sedis Apostolicæ auctoritate, & diocesani ejus, in quo fueritis, iustitia. Si qua ergo in futurum Ecclesiastica, secularisve persona hanc temerè constitutionis paginam sciens, contra eam venire tentaverit, secundò, tertiove commonita, nisi reatum suum congrua satisfactione correxerit, potestatis, honorisque sui omni tempore careat; reumque se divino iudicio existere de perpetrata iniquitate agnoscat, & à sacratissimo corpore, ac sanguine Dei, & Domini Redemptoris nostri Jesu CHRISTI, aliena fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subjaceat. Cunctis autem eidem loco sua jura servantibus sit pax Domini nostri Jesu CHRISTI, quatenus & hic fructum bonæ actionis percipiant, & apud districtum iudicè præmia æternæ pacis inveniant. Amen, Amen, Amen. Petrice gressus meos in semitis tuis.

INNOCENTIUS TERTIVS. ANNO DOMINI MCCCXVIII.

Innocentius III. ex Civitate Anagninæ, in Provincia Campaniæ, Joan. Lotharius antea dictus, Transimundi de Comitibus Signinæ filius, Canonicus Regularis Lateranensis, & S. R. E. Diaconus Cardinalis SS. Sergii, & Bacchi. Creatus Romæ sexto Idus Januarii, anno 1198. 8. Kal. Martii consecratus, & coronatus est. Vixit annos 18. menses 6. dies 9. Creavit Cardinal. 39. Obiit Petusæ 13. Kal. Augusti, Anno Domini 1216. Corpus ejus in Cathedrali S. Laurentii sepultum est. Vacavit Sedes diem 1.

Constitutio Regulæ Fratrum Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis captivorum.

Hanc regulam mox observare ceperunt Fratres dicti Ordinis Reformati, seu Discalceati in Hispania, ut videre est inf. in Clem. VIII. Const. 62. Ad militantis. Cateri verò Fratres observant istam Regulam, non simpliciter ut jacet, sed mitigatam & declaratam inf. à Clem. 4. in sua Const. 9. in ordine.

Hunc Ordinem approbavit hic idem Pont. in Const. 9. Operante. Privilegium querendi elemosynas confirmavit Clem. VIII. in Const. 7. Gratū. Exemptiones & gratias locorū Ordinis in Provincia Castellæ, Legionis, Bæticæ, & Portugalliæ communicavit Paul. III.

INNOCENTIUS TERTIUS

inf. in Con. anter. v. l. Omnis benedictio...

in Capitulo deliberetur. Si tamen predicta, ut panni...

CAP. II.

Omnes Ecclesie istius Ordinis, intulerunt sancta...

De Titulis Monasteriorum...

INNOCENTIUS EPISCOPUS

Edict. An. D. 1298.

Exordium.

Operante Divina dispositionis clementia, in Sedis...

P. Joannes Minister...

Sancti cum tu dilecte in Christo fili, Frater Joannes...

De tribus...

Nos, ut desiderium tuum in Christo fundatum...

CAP. I.

In nomine sancte & individue Trinitatis, Fratres domus...

Civem...

CAP. III.

Vinum sumendum a fratribus taliter temperetur, ut...

De abstinentia...

CAP. IV.

Talis sit charitas inter fratres, clericos, & laicos, ut...

De Charitate Fratrum...

INNOCENTIVS TERTIVS.

pitandum advenit, benignè suscipiatur, & charitative juxta posse domus, illi subministratur. Avena tamen, vel aliud in loco avenæ, hospitibus non datur, si fuerint in civitate, vel oppido, vel ubi venalis invenitur, nisi forte Religiosi sint hospites, vel tales, qui ad manus non habeant, & non emere possint. Si autem hospites venerint, & in domo qua suscepti fuerint inveniantur, congruentè eis præbeatur. Nullus Frater laicus vel clericus sit (si fieri potest) sine proprio officio. Si quis vero laborare noluert, & potuerit, locum ipsū deserere compellatur, cū Apostolus dicat: Qui non laborat, non manducet.

Circa hoc quid ad- dit Clem. in rub.

De silentio in refectorio, & semper in dormitorio. De necessariis tamen liceat loqui in aliis locis, temporibus aptis & remissa voce, humiliter & honestè, & extra prædicta loca ubique sermo eorum & honestus, & sine scandalo: similiter & eorum omnis status, gestus, vita, actio, & omnia alia honesta in eis repetantur.

CAP. VI.

Capitulum, si fieri potest, singulis Dominicis diebus in singulis domibus Minister cum Fratribus suis teneat: & de negotiis domus, & domui, sive fratribus datis, ut ad redemptionem captivorum tertia pars deputetur, Fratres Ministro, & Minister fratribus rationè fideliter reddant, non solum Fratribus, sed & familiæ pro capacitate sua. Similiter singulis Dominicis diebus, si fieri potest, exhortatio fiat, ut quid credere, aut agere debeant simpliciter moneantur. De omnibus rebus, & clamoribus fratres in Capitulo judicentur. Nullus Frater fratrem suum in publico accuset, nisi bene possit probare. Qui autem hoc fecerit, pœnam subeat, quam reus subiret, si convicti potuisset, nisi Minister ex causa eum eo dispensare voluerit. Si quis scandalum, vel aliquid hujusmodi fecerit, vel (quod ablit) se invicem percussent, juxta arbitrium Ministri majori vel minori vindictæ subiaceat. Si quis frater in fratrem peccaverit, scilicet idem eo solo sciente, qui injuriam passus est, sustineat patienter, licet sit innocens. Et cum quieverit commotio animorum, benignè ac fraternè commoneat eum, usque ter, inter se & ipsum solum, pœnitentiam agere de commissio, & à similibus in posterum abstinere. Quod si non audierit, dicat Ministro, & ille corripiat eum secreto, secundum quod viderit saluti ejus expedire. Qui vero scandalum movit, si per se emendare voluerit, totum ante pedes scandalizati, petens veniam, se extendat. Et si semel non sufficit, usque ter illud idem faciat. Si vero hoc in publicum venerit, quæcumque secutura fuerit pœnitentia, hæc sit prior, scilicet ante pedes Ministri petendo veniam totius corporis extensione, & postea secundum ejus arbitrium emendetur. Generale Capitulum semel in anno celebratur, quod fieri debet in octavis Pentecostes. Si pro necessitate domus debitum aliquod fuerit contrahendum, prius in Capitulo Fratribus proponatur, & eorum fiat consilio & assensu, ut sic suspiciones & mutationes evitentur. Si quisque de substantia domus violentiam fecerit, & ad Judicem oportuerit referri, non ante hoc fiat, quam charitative ille à fratribus primo, post ab aliis vicinis similiter moneatur.

CAP. VII.

Electio Ministri per commune Fratrum consilium fiat: nec eligatur secundum dignitatem generis, sed secundum vitæ meritum, & sapientiam doctrinæ. Ille vero, qui eligitur, Sacerdos sit, vel clericus ordinibus aptus. Minister vero, sive major, Sacerdos sit. Major Minister concessionem Fratrum omnium Congregationum ejusdem Ordinis audire potest; Minister vero minor, omnium fratrum suæ domus audiat confessiones, dummodo verecundia repetiti excessus occasione minimè præbeat tardius Prælati suis, vel minus purè quam deceat consistendi. Sollicitè vero Minister provideat, ut præcepta Regulæ, sicut ceteri Fratres, per omnia teneat. Postquam vero electus fuerit, si ex culpa deponi meruerit, per majorem Ministrum, convocatis tribus vel quatuor Ministris minoribus, deponatur, & alius qui dignus sit, loco ejus subrogetur. Si vero pro remotione terratum, vel alia causa rationabili, major Minister hoc facere non poterit, Ministris

magistris, magisque religiosis committat, & quod illi fuerint, auctoritate Majoris Sacerdotis habeatur. Major vero Minister, si pro excessibus deponatur, vel deponendus sit, per quatuor, vel quinque Fratres ejusdem Ordinis magis religiosos hoc fiat, qui tamen auctoritate Capituli generalis eligi ad hoc debent.

CAP. VIII.

Si quis hujus Ordinis frater esse voluerit, primo per annum cum expensis suis, præter victus, habeat suorum omnibus suis retentis in Ordine pro Deo servare. Et post annum, si bonum & conveniens videatur Ministro domus, & Fratribus, & illi, & locus vacaverit, recipiatur. Nihil tamen pro receptione sua exigatur, & quid tamen gratis dederit, recipiatur, dum tamen tale sit, de quo non videatur Ecclesiæ litigium imminere. Si vero de cujusdam moribus visum fuerit dubitandum, prolixior de eo probatio habeatur. Si ante receptionem aliquis se intemperanter habuerit, & impatiens disciplinæ, ad arbitrium Ministri non emendaverit mores suos, tribuatur ei modestè licentia, cum omnibus quæ attulit, recedendum. In Ordine vero aliquid non recipiatur, antequam annum videatur viginti annis complevisse. Professio vero ad arbitrium Ministri relinquatur.

CAP. IX.

Pignora non accipiant, nisi decimas, cum licentia sui Episcopi, de manu laici. Juramenta non faciant, nisi in magna necessitate, & cum licentia Ministri, vel jussi ab Episcopo suo, vel ab alio vices Apostolicas gerente, & hoc pro honesta & justa causa. Si quod vitium in re, quæ venditur, notum fuerit, indicetur emptori. Depositum auri, vel argenti, vel pecuniæ, non liceat eis suscipere. Ipsa de qua inhiatus venerit, vel asportatus fuerit, de peccatis suis confiteatur, & communiceat. Omnia secunda feria, præterquam in octavis Paschæ, & Pentecostes, & Nativitatis Domini, & Circumcisionis, & Epiphaniæ, & præterquam in festivitibus, quæ ad colendum pronunciantur, finita Missa pro fidelibus, fiat absolutio fidelium defunctorum in cœmeterio. Singulis quoque noctibus, ad minus in hospitali, coram pauperibus, pro statu & pace Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, & totius Christianitatis, & pro benefactoribus, & pro his pro quibus generalis Ecclesia consuevit orare, communis fiat oratio.

CAP. X.

In regularibus horis, morem B. Victoris observent, nisi forte pausationes, vel aliz prolixitates, & vigilia, occasione laboris, & paucitatis ferventium, de consilio priorum & religiosorum virorum fuerint remittende. Propter paucitatem etenim suam tantas pausationes in palliando facere non tenebuntur, nec ita tepèstivè surgere. In rasura similiter ordinis S. Victoris sequantur clerici: laici vero barbas non radant, sed eas crescere modestè permittant. Nulli ergo hominum liceat hæc paginam nostræ constitutionis & constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

CAP. XI.

Datis Lateranæ, decimosexto Calendis Januarii, anno Incarnationis Dominicæ millesimo centesimo nonagesimo octavo, Pontificatus nostri anno primo.

Canonizatio S. Homoboni Cremonensis, ejusque adscriptio in Catalogo Sanctorum Confessorum, cum institutione suæ festivitatis.

Dies festivitatis hinc non designatus, est 13. in mense Novembris.

INNOCENTIVS EPISCOPUS, Servus Servorum Dei: Dilectis filiis, universo Clero & Populo Cremon. Salutem & Apostolicam benedictionem.

Quia pietas promissionem habet vitæ, quæ non est, & futuræ, justus & misericors Dominus fideles suos, quos prædestinavit ad vitam, frequenter in hac vita glorificat, & semper in futuro coronat. Quibus & per Prophetam promittit: Dabo vos in laudem & gloriam & honorem in cunctis populis; & per se pollicetur: Fulgebunt

De Nativitate S. Victoris, & eorum ad hoc adhibetur.

De Nativitate S. Victoris, & eorum ad hoc adhibetur.

De Nativitate S. Victoris, & eorum ad hoc adhibetur.

De Nativitate S. Victoris, & eorum ad hoc adhibetur.

De Nativitate S. Victoris, & eorum ad hoc adhibetur.

De Nativitate S. Victoris, & eorum ad hoc adhibetur.

De Nativitate S. Victoris, & eorum ad hoc adhibetur.

De Nativitate S. Victoris, & eorum ad hoc adhibetur.

De Nativitate S. Victoris, & eorum ad hoc adhibetur.

De Nativitate S. Victoris, & eorum ad hoc adhibetur.

De Nativitate S. Victoris, & eorum ad hoc adhibetur.

De Nativitate S. Victoris, & eorum ad hoc adhibetur.

De Nativitate S. Victoris, & eorum ad hoc adhibetur.

De Nativitate S. Victoris, & eorum ad hoc adhibetur.

De Nativitate S. Victoris, & eorum ad hoc adhibetur.

De Nativitate S. Victoris, & eorum ad hoc adhibetur.

De Nativitate S. Victoris, & eorum ad hoc adhibetur.

De Nativitate S. Victoris, & eorum ad hoc adhibetur.

De Nativitate S. Victoris, & eorum ad hoc adhibetur.

De Nativitate S. Victoris, & eorum ad hoc adhibetur.

De Nativitate S. Victoris, & eorum ad hoc adhibetur.

De Nativitate S. Victoris, & eorum ad hoc adhibetur.

De Nativitate S. Victoris, & eorum ad hoc adhibetur.

De Nativitate S. Victoris, & eorum ad hoc adhibetur.

De Nativitate S. Victoris, & eorum ad hoc adhibetur.

De Nativitate S. Victoris, & eorum ad hoc adhibetur.

De Nativitate S. Victoris, & eorum ad hoc adhibetur.

De Nativitate S. Victoris, & eorum ad hoc adhibetur.

De Nativitate S. Victoris, & eorum ad hoc adhibetur.

De Nativitate S. Victoris, & eorum ad hoc adhibetur.

INNOCENTIVS TERTIVS.

bunt iusti sicut Sol, in Regno Patris eorum. Mirabilis enim in se ipso Dominus, mirabilis in sanctis, mirabilis in cunctis operibus suis, verum nobis exhibet suae virtutis iudicium, & fruges in pluribus charitatis igniculis, mirabilium suorum signis accendit, assumptis his in gloriam suam, qui certaverunt legitime in hoc mundo, ad memorias eorum innovat signa, & mirabilia, juxta Prophetam immutat, ut qui sanctus est apud ipsum, sanctus etiam ab hominibus habeatur; & in hoc praesertim haereticorum confundatur perversitas, cum ad Catholicorum tumulos divina viderint prodigia pullulare.

Opera pietatis in vita, & miracula, & signa post mortem, ad reputandum aliquem Sanctum in Ecclesia militante requiruntur.

§. 1. Licet autem juxta testimonium veritatis sola finalis perseverantia exigatur ad sanctitatem animae in Ecclesia Triumphante, quoniam qui perseveraverit usque in finem, hic salvus erit; duo tamen, virtus videlicet in vita, & virtus signorum, opera scilicet pietatis in vita, & miraculorum signa post mortem, ut quis reputetur Sanctus, in Militante Ecclesia requiruntur. Nam quia frequenter Angelus Sathanæ se in lucis Angelum transfiguratur, & quidam faciunt opera sua bona, ut videantur ab hominibus, quidam etiam confulcant miraculis, quorum tamen vita merito reprobatur, sicut de Magis legitur Marcanis, & etiam Antichristo, qui electos etiam fieri potest, inducet suis miraculis in errorem, ob id nec opera sufficiunt sola, nec signa. Sed cum illis praecedentibus ista succedunt, verum nobis praebent indicium sanctitatis, nec immerito nos ad illius venerationem inducunt, quem Dominus suis ostendit miraculis venerandum. Haec autem duo ex verbis Evangelistae plenius leguntur, ubi de Apostolis loquens ait: Illi autem profecti praedicaverunt, ubique Domino cooperante, & sermone confirmante sequentibus signis. In eo namque quod ait, cooperante, eos operatos esse demonstrans, & in eo quod sequitur, sequentibus signis, eos exponens, imò Dominum in eorum miraculis claruisse. Hoc etiam Dominus usque hodie operatur in Sanctis, & potentiam suam signis evidentibus manifestat, dum vivorum curat aegritudines ad memoriam mortuorum, & eos plus posse post mortem, & feliciter vivere mortuos, qui in Domino moriuntur, quam qui vivunt in mundo, demonstrat.

Homobonus re & nomine, & virtutibus & miraculis claruit.

§. 2. Sanè veniens ad praesentiam nostram Venerabilis frater noster Sicardus Episcopus vester, multis viris Religiosis, & aliis honestis personis de sua Diocesi comitatus, cujusdã B. Viri & re & nomine Homoboni, vita & actus, necnon & modum transitus ejus humiliter nobis aperuit, in quibus & sanctae ipsius degustavimus conversationis odorem, Deumque mirabilem, & omnia opera ejus in fide cognovimus, & praedicavimus gloriosa. Idem etenim Sanctus tanquam lignum quod plantatum est secus decursus aetharum, quod fructum suum dat in tempore suo, prout eorundem nobis assertio facta, tam viva voce, quam aliorum plurium honestorum literis patefecit, adeo in lege Domini meditabatur die, ac nocte, ut ei serviens in timore & secundum Prophetam; media nocte surgens ad confrendum ei, matutinis semper laudibus interesset. Missae quoque officium, & alias horas cum summa devotione frequentans, ita assiduis orationibus insistebat, ut in certis horis aut incessanter oraret, aut horas ipsas aliquando praeveneret: nisi forte ipsum sollicitudo quã super pace reformanda per Civitatem tanquam pacificus vir gerebat, aut occasio elemosynae pro pauperibus acquirendae, seu alia justa causa in aliis operibus misericordiae detineret. Qui nimirum ante Crucem Dominicam ex assuetudine se prosternens, opus quodlibet faciendo, stando, sedendo, jacendo, ad orationem labia movere continuè videbatur. Inter alia verò pietatis opera, quae tam circa pauperes, quos secum in propria domo tenebat, curabat, & pariter procurabat, quam circa alios indigentes, quibus viventibus humanitatis officium, & mortuis sepulturae beneficium consueverat devotus impendere, diligentius exercebat, ipse à saecularium hominum consortio segregatus, inter quos vivebat quasi liliolum inter spinas, haereticorum quorum pernicies nimium partes illas infecit, austerius extitit aspernator. Ducto autem sic vitae sanctae curriculo, cum ad matutinale officium prout dictum est, in festivitate S. Brictii surrexisset, circa Missae primordia idem se ante Crucem Domi-

nica more solito in oratione prosternens, dum cantaretur hymnus Angelicus, beato sine quievit. Quae verò, quot, & quanta miracula fuerint consecuta, & quot advenientibus ad sepulchrum ejus, sanitatis beneficia sunt impensa, cum longum sit enumerare per singula, unum inter cetera ad assertionem Catholicæ fidei duximus expressius adnotandum. Cum enim quaedam daemoniaca mulier ad sepulchrum ejus deducta fuisset, ne aliqua fraus lateret, eadem primò fuit aqua benedicta resperisa: quae se patienter aspergi permittens, aquam secundò respuit benedictam. Et ut res evidentiori experimento pateret, oblatam non consecratam absque aliqua praescientia sibi recipiens praesertim Eucharistiam, consecratam consequenter abhorruit nec recepit, quae & meritis ejusdem Sancti liberata recessit. Ut autem virtus morum, prout & superius praedictum, licet omnis dubitatio amoveri ex subsecutione signorum per divinum iudicium videretur, fide apud nos claresceret plenior, ne miraculorum etiam virtus aliqua fraude poller, vel figmento juvare, veritatem rei sollicitius duximus inquirendam. Fide namque quam super conversationem ipsius absque figmento hypocrisis fraudulento, divinum iudicium, prout dictum est, manifestè ostendere videbatur, per testimonium dilecti filii Oberti Presbyteri S. Agidii Cremonensis, praesentis cum Episcopo memorato, recepto ab eo firmavimus juramento. Sed cujus obestatione, videlicet juramenti, ipse qui patrinus ejus existens per viginti annos & amplius, confessionem ejus saepe receperat, quae de illius sancti conversatione praesertim, cum ipso Episcopo, & aliis supradictis juratis similiter asseruit esse vera. Et de obedientia, quam in orationibus, vigiliis, & aliis poenitentiae fructibus, in qua sibi ab eo imposita erat, plus adjuncto satisfaciens exhibebat, nos reddidit certiores. Ea etiam quae de miraculis ipsis fuerant nobis exposita, per juramentum omnium praedictorum, qui propter hoc venerant, fide suscepimus; pleniori assertionem ipsius Episcopi sub firmo verbo sacerdotis requisito in virtute obedientiae concurrente, ut sic divinum & humanum secuti iudicium, cum majori procedere securitate possemus.

Hic idem Praedictorum verifications habita, & Catalogo illustrabit.

§. 3. Cum igitur haec omnia tam de probitate morum, quam virtute signorum, ad favorem petitionis, pro qua Episcopus memoratus, & alii supradicti ex parte vestra vehementer instabant, concurrere videremus, de Fratrum nostrorum consilio post multam deliberationem habitam, cum eisdem Archiepiscopis, & Episcopis, quos super hoc ad consilium nostrum admisimus, de divina misericordia, & ejusdem Sancti meritis confidentes, ipsum Sanctorum Catalogo conscribendum duximus.

Ejusque firmitate celebrari statuit.

§. 4. Statuentes ut in die depositionis ipsius, ejusdem festivitatis devotè à vobis, & aliis Christi fidelibus annis singulis de cetero celebretur.

§. 5. Inde est, quod Universitatem vestram rogamus in Domino, & monemus per Apostolica scripta praecipiendo mandantes, quatenus ejusdem Sancti memoria, prout dictum est, cum celebritate debita venerantes, ejus apud Deum suffragia humiliter imploretis, per quos merita ad gaudia aeterna pertingere valeatis.

Ad A. Sancti venerationem hortatur.

Dat. Laterani, 11. Kal. Janu. Pont. nostri anno 1.

Dat. P. An. die 22. Decembris.

Hortatur Gregorium Catholicum Armenorum, ad perseverantiam in fide Christiana, & devotione Sedis Apostolicae, subventionemque terrae sanctae Hierusalem.

III.

INNOCENTIVS PAPA III. Gregorio Catholico Armenorum.

Edita An. 1259.

§. 1. EX eo radicatum in fide Catholica, & esse Catholicum non tam nomine, quam merito experimur, quod Apostolicae Sedis magisterium recognoscis, eam Ecclesiam omnium matrem, & nos caput universorum fidelium confiteris, sicut ex tuarum nobis innotuit serie literarum. Notti etenim privilegium Petri, quod sibi Dominus universas oves suas pascendas vocabulo tertio repetito commisit: Pasce (inquiens) oves meas, & super universas ei ligandi, & solvendi contulit potestatem, dicens ad eum: Quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum

Gregorius Catholicus Armenorum B. Petri primatum agnovit.

INNOCENTIUS TERTIUS.

ligatum & in Caelis, & quodcumque solveris super terram, erit solutum & in Caelis. Nosti etiam prerogativam Apostolicæ Sedis, quæ per merita B. Petri, et si non tempore, auctoritate tamen inter Apostolicos primi, ad constitutionem Synodica, sed Divina, inter omnes Ecclesias magisterium obtinuit, & primatus fundamenta super immobili fundamento, de quo Paulus inquit Apostolus: Fundamentum positum est, præter quod aliud poni non potest, quod est Christus Jesus, & de quo Veritas in Evangelio inquit ad Petram: Super hanc petram edificabo Ecclesiam meam, & portæ inferni non prævalebunt adversus eam. Petrus siquidem post Christum potest intelligi Pastor unus, & Ecclesia universalis Ovile unum, de quibus Dominus in Evangelio profertur: Alias, dicens, oves habeo, quæ non sunt ex hoc ovili, & illas oportet me adducere, & vocem meam audient, & fiet unum Ovile, & unus Pastor. Sanè lapis ille angularis, quem reproba verunt ædificantes, factus postmodum in caput anguli, faciens utraque unum, Judæorum populos, & gentium nationes in unitate Christianæ fidei conjunxit, Ecclesiam ex utrisque constituens, non habentem maculam, neque rugam; quæ ne post Ascensionem ejus secaretur in partes, & ne unum in ejus fide divideretur ovile, uni commisit Apostolorum Principi gubernandam, quem solum sibi Dominus & in officio Vicarium, & in magisterio constituit successorem.

§. 2. Hoc autem tua fraternitas diligenter attendens, ac sciens, quod secundum Apostolum omnes unum corpus sumus in Christo, singuli autem alter alterius membra, nos quos Dominus, licet immeritos, Vicarios suos esse voluit, & Apostolorum Principis successores, caput Ecclesiæ confiteris, & te ac fratres, & Coepiscopos tuos, partem nostri corporis recognoscis, sciens quod sicut palmes non potest fructum facere à semetipso, nisi manserit in vite, sic & membrum & sensu caret, & actu, si non in corporis permanserit unitate.

§. 3. Gaudemus ergo non modicum, quod in fide catholica perseverans, circa nos piæ geris devotionis affectum, & filium te esse Apostolicæ Sedis innuis, dum eam esse Matrem omnium protestaris, recognoscens à nobis magisterium Ecclesiasticæ disciplinæ, quæ et si receptam longo tempore prius, ex parte tamen per Ven. fratrem nostrum Maguntinum Archiepiscopum, Episcopum Sabinensem, unum ex septem Episcopis, qui nobis in Ecclesia Romana collaterales exsunt, suscepisse te gaudes, & desideras observare. Fuit autem, & est magnum tuæ devotionis indicium, quod eundem Archiepiscopum magnificè recepisti, & curasti non modicum honorare, sicut & tuæ literæ continebant, & ipsius nobis relatio patefecit.

§. 4. Moneamus igitur fraternitatem tuam, & exhortamur in Domino, ac per Apostolica tibi scripta mandamus, quatenus in devotione Sedis Apostolicæ firmiter perseveres, & in lege Domini die mediteris, & nocte, quæ sanæ doctrinæ congruunt prædicans, & quæ prædicaveris, quantum Dominus permittit adimplens, ut in te, nec opera verbis, nec verba operibus contradicant. Esto circa subditos Magister, ut doceas; ut corrigas, Pater; Mater ut foveas; doceas minus doctos; superbos corrigas; humiles foveas & devotos, justitiam misericordia temperans, & æquitatem in judicio non relinquens.

§. 5. Super subventionem verò Hierosolymitanæ Provinciæ nosse te volumus, quod jam per Dei gratiam ad comunionem nostram multi Crucis signaculum receperunt, & plures Domino dante recipient, in defensionem orientalis Provinciæ opportuno tempore transaturi. Jam etiam duo ex fratribus nostris, de manibus nostris vivificæ Crucis assumpserunt vexillum, exercitum Domini præcessuri. Confide igitur, & esto robustus, quia citius forsitan, quam credatur, Orientalis Provincia subsidium sentiet expectatum.

Datum Laterani, nono Kal. Decembris, Anno secundo.

Et Papam Catholicam Ecclesia unum confitemur, & Episcopos eius esse membra recognoscimus.

De his ergo scriptum Laterani Pontificis.

Moneamus eundem ad perseverantiam.

Intanturque ad subventionem Terræ Sanctæ Hierosolym.

Dat. P. An. 2. die 23. Novembris.

IV. Approbatio Coronationis Leonis Regis Armenorum, cum adhortatione ad recuperationem Terræ Sanctæ.

Pro hac recuperatione hinc inde Pont. bellum indixit, ut hic inf. in conf. 12. Ad liberandam.

Armenorum verò discordantiam ab Ecclesia Romana, & unionem vide infra in Eugen. IV. constit. 19. Exultate.

INNOCENTIUS PAPA III. &c. Illustri Regi Armenorum.

IS Ecclesiam suam congregatam ex gentibus, non habentem maculam, neque rugam, super gentes, & regna constituit, is extendit palmites ejus usque ad mare, & usque ad terminos terræ ipsius propagines dilatavit, cujus est Terra, & plenitudo ejus, Orbis terrarum, & universi qui habitant in ea. Ipse etiam Romanam Ecclesiam non solum universis fidelibus prætulit, sed super cæteras etiam Ecclesias exaltavit, ut cæteræ ab ea non tã vivendi normam, & morum sumerent disciplinam, sed & fidei etiam Catholicæ documenta reciperent, & ejus servarent humiliter instituta. In Petro enim Apostolorum Principe, cui excellentius aliis Dominus ligandi & solvendi contulit potestatem, dicens ad eum: Quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum & in cælis; & quodcumque solveris super terram, erit solutum & in cælis, Ecclesia Romana Sedes ejus, & seniores ipsius Romani Pontifices Successores Petri, & Vicarii JESU CHRISTI, sibi invicem per successivas varietates temporum singulariter succedentes, super Ecclesiis omnibus, & cunctis Ecclesiarum Prælati, imò etiam fidelibus universis, à Domino primatum, & magisterium acceperunt; vocatis sic cæteris in partem sollicitudinis, ut apud eos plenitudo residere potestatis. Non enim in Petro, & cum Petro singulare illud privilegium expiravit, quod Successoribus ejus futuris, usque in finem mundi Dominus in ipso concessit; sed præter vitæ sanctitatem, & miraculorum virtutes, pars sit in omnibus jurisdictionis successorum, quos et si diversis temporibus, eidem tamen Sedi, & eadem auctoritate Dominus voluit præsidere.

§. 1. Gaudemus autem, quod tu, sicut Princeps Catholicus, Apostolicæ Sedis privilegium recognoscens, venerabilem fratrem nostrum Maguntinum Archiepiscopum, Episcopum Sabinensem, unum ex septem Episcopis, qui nobis in Ecclesia Romana collaterales existunt, benignè, ac hilariter recepisti. Et non solum per eum institutis salutaribus es instructus, quibus juxta continentiam literarum tuarum, totum Regnum tuum, licet amplissimum, desideres informari, & universos Armenos ad Ecclesiæ Romanæ gremium revocare; sed ad honorem, & gloriam Apostolicæ Sedis, quam constitutam esse novisti super gentes, & regna, diadema Regni recepisti de manibus ejus, & cum cutasti devotè, ac humiliter honorare, & nos per ipsum, & literas tuas, ad Orientalis terræ subsidium invitasti.

§. 2. Ei ergo, à quo dicitur omne datum optimum, & omne donum perfectum, qui habet corda Principum in manu sua, quas possumus gratias referentes, qui tantæ humilitatis animum inspiravit, rogamus Seren. Regiam, & exhortamur in Domino, ac per Apostolica tibi scripta mandamus, quatenus in timore Domini, & Apostolicæ Sedis devotione persistens, ad expugnandam barbariem paganorum, & vindicandam injuriam Crucifixi, tantò potentius, & efficacius studeas imminere, quantum fraudes, & versutias hostium viciniùs positus melius agnovisti. Non in exercitus multitudinem aut virtute, sed de ipsius potius miseratione confidens, qui docet manus ad prælium, & digitos movet ad bellum, qui arcus fortium superat, & robore accingit infirmos.

§. 3. Jam enim per Dei gratiam ad comunionem nostram multi Crucis signaculum receperunt, & plures Domino dante recipient in defensionem orientalis Provinciæ, opportuno tempore transaturi. Jam etiam duo ex fratribus nostris, de manibus nostris vivificæ Crucis assumpserunt vexillum, exercitum Domini præcessuri. Confide igitur, & esto robustus, quia citius forsitan, quam credatur, Orientalis Provincia subsidium sentiet expectatum.

Datum Lateran. 7. Kalendas Decembris, anno secundo.

Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Summorum Pontificum.

Coronatio Regis Armenorum auctoritate Archiepiscopi Episcopi Maguntini.

Confirmatio huius Pontificis.

Adhortatio ad bellum contra Saracenos.

Dat. P. An. 2. die 23. Jan.

Creatio

V. Creatio Colojoanis in Regem Bulgarorum & Blachorum, cum donatione insignium regalium, & potestate cudendi monetam. Et facultas Archiepiscopi Innovitan. Ipsi Regis pro tempore Successores Apostolica auctoritate coronandi.

Edita A. D. 1204.

INNOCENTIUS PAPA III. Colojoanni Ill. Bulgarorum & Blachorum Regi, ejusque posteris, ei tam in Regno, quam in devotione Sedis Apostolicae successuris in perpetuum.

In nomine sublimitatis Summi Apostoli & Romanorum Pontificum Successorum.

REX Regum, & Dominus dominantium JESUS CHRISTUS Sacerdos in aeternum secundum ordinem Melchisedech, cui dedit omnia Pater in manu, pedibus ejus subjiciens universa, cujus est terra & plenitudo ejus, Orbis terrarum & omnes habitantes in eo, imo cui spectatur omne genu, caelestium, terrestrium, & infernorum, Summum Apostolicae Sedis, & Romanae Ecclesiae Pontificem, quem in B. Petro sibi Vicarium ordinavit, super gentes & regna constituit, evellendi, destruendi, disperdendi, & dissipandi, & aedificandi, & plantandi ei conferens potestatem, loquens ad eum in Propheta qui fuit de Sacerdotibus Anathor: Ecce constitui te super gentes & regna, ut evellas, & destruas, & disperdas, & dissipes, & aedifices, & plates. Ut autem id expressius demonstraret, non per alium, sed per se ipsum, cum pro hominibus carnem assumpisset humanam, & calceamentum suum extendisset in Idumaeam, ut ei Allophyli subderentur, & oves suas, quae de hoc ovili non erant, adduceret, & fieret unum Ovile, & unus Pastor, in se qui est super omnia Deus benedictus in saecula, univofali Ecclesiae posuit fundamentum, ejusque Apostolorum Principi Petro magisterium contulit & primatum, dicens ad eum: Tu es Petrus, & super hanc petram aedificabo Ecclesiam meam, & portae inferi non prevalebunt adversus eam, & tibi dabo claves Regni Caelorum. Ubi etiam consequenter adjecit: Quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum & in caelis, & quodcumque solveris super terram, erit solutum & in caelis. Post passionem quoque suam ascensus in caelum, Ovile suum, videlicet Ecclesiam, ei committens, & commendans in ovibus, dixit ei: Pasce oves meas, vocabulo tertio repetito, per hoc patenter ostendens, quod ad ejus Ovile non pertinent oves illae, quae se commissa & subjectas esse B. Petro contumaciter denegarint, & ejus noluerint erudiri doctrina, & magisterio subjacere. Siquidem Ecclesia est Arca illa, in qua paucae animae, pereuntibus caeteris in diluvio, sunt salvatae. Unde sicut omnes quos Arca non cepit, in diluvio perierunt, sic omnes qui extra Ecclesiam inventi fuerint, in judicio damnabuntur. Arca enim Ecclesiam, cataclysmus judicium, & Pastorem Ecclesiae Petrum, Noe Rectorem Arcae figurat. Ille cum Domino legitur ambulasse, hic autem super undas maris, quod hunc Mundum significat, ad Dominum scribitur pervenisse. In quo etiam expressè notatur, quod Petro non specialiter aliqua specialis Ecclesia, sed totus mundus commissus fuerit, & Ecclesia generalis. Na sicut aquae multae sunt populi multi, sic mare magnum & spatiosum, Mundum significat universum. Unde vocatis caeteris in partem sollicitudinis, hunc assumpsit Dominus in plenitudine potestatis, cum inquit ad eum: Tu vocaberis Cephas, quod Petrus interpretatur, & caput, ut Petrum caput Ecclesiae demonstraret. Qui sicut unguentum quod a capite Aaron descendit in barbam, in membra diffunderet, ut nihil sibi penitus deperiret, quoniam in capite viget sensuum plenitudo, ad membra vero pars eorum aliqua derivatur. Insuper quarenti Petro si quoties peccaret in eum frater ejus, dimitteret ei usque septies, Dominus legitur respondisse: Non dico tibi usque septies, sed usque septuagies septies. Sanè cum omne tempus septena dierum numero concludatur, multiplicatus in se septenarius, in hoc loco notat universorum universa peccata, cum solus Petrus, non solum omnia, sed omnium possit crimina relaxare. Ipsi enim & non alii dictum a Domino reperitur: Tu me sequere, id est in veri Pastoris officio, & potestatis

Ecclesiastica plenitudine imitare. Quia eum in officio Vicarium sibi substituit Dominus, & in magisterio successorem, sic hereditatem, in cujus Praelatis fides ejus ceciderant, transferens in eundem, ut aliis post eum, & sub eo quasi partialia faceret de hereditate legata.

§. 1. Cum igitur licet immeriti ejus vices geramus in terris, qui dominatur in Regno hominum, & cui voluerit dabit illud, utpote per quem Reges regnant, & Principes dominantur, cum Petro, & Successoribus ejus, & nobis in eo, noverimus esse dictum: Ego pro te rogavi Petre, ut non deficiat fides tua, sed tu aliquando conversus, confirma fratres tuos, cum ex praecepto Domini oves ejus pascere teneamur, Populis Bulgarorum, & Blachorum, qui multo jam tempore ab uberibus matris suae alienati fuerant, in spiritualibus & temporalibus paternae sollicitudine providere volentes, ejus auctoritate confisi, per quem Samuel David in Regem inunxit, Regem te statumus super eos, & per dilectum filium L. tituli S. Crucis Presbyterum Cardinalem apud Sedem Legatum, vitum providum, & honestum, nobis inter caeteros fratres nostros acceptum, sceptrum Regni ac Regium tibi mittimus diadema, ejus quasi nostris tibi manibus imponendum, recipiendo à te juratoriam cautionem, quod nobis & Successoribus nostris, & Ecclesiae Rom. devotus & obediens permanebis, & cunctas Terras & gentes tuo subjectas imperio, in devotione, & obedientia Sedis Apostolicae conservabis.

Creatio Colojoanni Regem.

§. 2. Ad petitionem insuper Venerabilis fratris nostri Blasii Brandi, Ziberen. Episcopi, quem ad Sedem Apostolicam destinasti, publicam in Regno tuo cudendi monetam tuo charactere insignitam, liberam tibi concedimus facultatem.

Concessio Blasi Brandi Episcopi.

§. 3. Venerabili etiam Fratri nostro Archiepiscopo Innovitan. in terris quibus imperas universis, privilegium concedimus primatus: qui, & successores ipsius, tuos in posterum successores, simili ab eis juramento recepto, Apostolicae Sedis auctoritate coronent, & in terra tua primatus obtineant dignitatem, eisque Metropolitanam tam Bulgariae, quam Blachiae Provinciae constituti subjaceant, & juxta formam canonicam, reverentiam Primati debitam exhibeant, & honorem.

Concessio Archiepiscopo Innovitan.

§. 4. Si ergo fili charissime, gratiam, quam Apostolica Sedes mater tua tibi facit agnoscas, sic retribuas nobis pro omnibus quae tribuimus ipsi tibi, sic regnum tuum in Apostolicae Sedis subjectione ac devotione confirmes, ut cum sub Petro in illius petra fuerit firmitate fundatum, de qua inquit Apostolus, Petra autem erat Christus, nec pluviarum imbres, nec impulsus ventorum, nec fluminum formidet incursus. Tu quoque praeter auxilium Apostolicae Sedis, quod juxta devotionem tuam senties in praesenti, de temporali regno ad regnum pervenias sempiternum.

Horatio perseverandum in obedientia Sedis Apostolicae.

§. 5. Decernimus ergo ut nulli omnino, &c. hoc privilegium nostrae constitutionis, & concessionis infringere, vel ei, &c. Si quis autem, &c.

Sanctio penalis.

Datum Anagninae per manus Joannis S. R. E. Subdiaconi, & Not. 6. Calend. Martii, Indictione 7. Incarnationis Dominicae anno 1204. Pont. vero Domini Innocentii Papae III. Anno septimo.

Dat. P. An. die 24. Feb.

Quod Rex Bohemiae à Sede Apostolica Rex de caetero nominetur.

VI.

INNOCENTIUS PAPA III. &c. N. Regi Bohemorum Illustri.

Edita A. D. 1204.

LIcet ante tuae promotionis tempora multi fuerint in Bohemia regio diademate insigniti, nunquam tamen potuerunt à praedecessoribus nostris Romanis Pontificibus obtinere, ut Reges eos in suis literis nominarent.

Romani Pontifices hucusque recusarunt Reges Bohemiae nominare. Et iste Pontifex ex causis inenunciatis idem fecit. Nunc vero titulo de Christo

§. 1. Nos quoque tu praedecessorum nostrorum vestigiis inhaerentes, tum considerantes sollicitè, quod à Nob. Vi. Ph. Duce Sueviae te feceras coronari, qui cum coronatus legitime non fuisset, nec te, nec alium poterat legitime coronare, Regem te hactenus non duximus nominandum.

§. 2. Verum cum ad eorum monitionem Apostolicae Sedis, & nostram, relicto Duce Sueviae, ad charissimum in Christo

INNOCENTIUS TERTIUS.

Christo filium nostrum Illustriss. Regem Othonem in Romanum Imperatorem electum, te converteris, usus consilio famulatus, & ipse habeat pro Rege tam intuitu precantem esse, quam tunc devotionis obtentu Regem te de cetero reputare volumus, & vocare.

§. 3. Tu igitur taliter gratiam tibi factam agnoscas, & sic ingratitude vitium studeas evitare, ut tua devotio mereatur, quod & gratia tibi detur ex gratia, & data gratis perpetuo conservetur, provisorius attentius, ut quancitius poteris, ab eodem Rege Othone te facias solemniter coronari.

Dat. Lateran. 13. Kal. Maii, Anno septimo.

VII. Erectio Hospitalis apud S. Mariam in Saxia de Urbe ad egenos infirmos pie recipiendos & curandos, S. R. E. elemosynis constructi. Et institutio Fratrum Ordinis S. Spiritus, regularem vitam ibi degentium. Præfinitioque muneris ipsorum Fratrum, ac auctoritatis eorum Magistri, cum exemptionum, ac privilegiorum concessione.

Hoc Hospitale denominatur Sancti Spiritus, ut in Six. IV. Const. 14. Illius, & appellatur Archihospitale in Greg. XIII. Const. 24. Si inter, & alibi supra. Caputque omnium aliorum locorum Sancti Spiritus constitutum fuit, ut in Six. IV. Const. 12. Et si universi. Eiusque Magister, seu Commendator generalis est omnium Magister, & beneficiorum d. Ordinis collator, ut ibid. In eoque recipiuntur etiam infantes ob paupertatem expositi, ut habetur in eiusdem Six. Const. 22. Religionis.

Eiusdem Archihospitalis membra enuntiat Nicol. IV. in Const. 4. Inter. Et in eo instituta etiam fuit Confraternitas piorum virorum, ut in d. Six. IV. Const. 12. Multaque sibi a Sede Apost. data sunt privilegia, ut videre est in eiusdem Six. Const. 22. Religionis, tum ibi not. Et ad cognitionem suarum causarum specialem iudicem delegit Clem. VIII. in eius Const. 118. Cum sicut, ubi notabo.

INNOCENTIUS EPISCOPUS, Servus Servorum Dei: Guidoni Ministro Hospitalium S. Mariae in Saxia, & Sancti Spiritus in Monte Pessulano, eiusque fratribus, tam presentibus, quam futuris, regularem vitam professis in perpetuum.

Inter opera pietatis, quae secundum Apostolum promissionem habet vitae, quae nunc est pariter & futura, hospitalitatem nobis specialiter & frequenter divina scriptura commendat, ut potest quae illa omnia comprehendit propter quae Dominus in ultimae discussionis examine remuneraturum se bonos, & malos asserit puniturum. Haec enim pascit esurientes, sitientes potat, colligit hospites, nudos vestit, & non solum infirmos visitat, sed eorum in se infirmitates assumens, infirmantium curam agit, in carcere positos subvenit, & quibus vivis in infirmitate communicat, participat in sepultura defunctis. Per hanc quidam Angelis receptis hospitio placere, cum Abraham & Loth hospitalitati vacantes, Angelos meruerint hospitari, per quos Abraham iam senex futurae sobolis promissionem accepit, & Loth fuit de incendio Sodomae liberatus. Duo quoque Discipuli qui Iesus in hospitio coegerunt, quem in expositione scripturae non noverant, in panis fractione noverunt: per hanc superflua divitum, quae congregata forte servarentur ad mortem, in necessitates pauperum erogantur ad vitam. Per hanc terrena in caelestia, & transitoria in aeterna felici commercio commutantur, dum per manus pauperum thesaurizamus in caelis, ubi nec arugo, nec tineae demolitur, & ubi fures non effodiunt, nec furantur, & facimus nobis de mammona iniquitatis amicos, qui cum defecerimus in aeterna tabernacula nos admittant.

Bullar. Mag. Tom. I.

§. 1. Haec igitur attendentes, non solum pro nostra, sed praedecessorum, & Successorum, & fratrum nostrorum Episcoporum, Presbyterorum, atque Diaconorum Rom. Ecclesiae Cardinalium, tam vivorum, quam etiam defunctorum salute, apud S. Mariam in Saxia, locum utique satis idoneum ad hospitalitatis officium exercendum, elemosynis Ecclesiae Rom. venerabile construximus Hospitale, in quo futuris temporibus, dante Domino, recipiantur, & reficiantur pauperes & infirmi, & exhibeantur alia opera pietatis.

§. 2. Statuentes ut regularis Ordo, qui secundum Deum & institutionem fratrum Hospitalis Sancti Spiritus in eodem loco per nos institutus esse dignoscitur, perpetuis ibidem temporibus inviolabiliter observetur.

§. 3. Hoc tamen adiecto, ut in eadem Ecclesia quatuor semper ad minus sint Clerici regulam ejusdem Hospitalis professi, qui pro nobis & Praedecessoribus, ac Successoribus, & fratribus nostris, vivis pariter & defunctis specialiter orantes, omnia spiritualia liberè administrent, & super iis nullius nisi Romani Pontificis correctioni subjaceant. Ad quem quoties expedierit, in oratione praemissa, charitativa fiat à fratribus proclamatio propter Deum, ut ipse cognita veritate, decernat quod suo prudenti consilio duxerit providendum.

§. 4. Ipsi autem victu, & vestitu contenti, quem eis secundum eandem regulam praecipimus exhiberi, divinis vacent officiis, & intendant Ecclesiasticis Sacramentis, ita quod de aliis Hospitalis negotiis, praeter concessionem Magistrum, se nullatenus intromittant, sed omnia dispositioni suae filii Magister & Successorum tuorum, vel eorum qui per te, vel eos ad hoc fuerint deputati, sine contradictione, ac murmuratione relinquunt.

§. 5. Ceterum quoniam in Hospitali Sancti Spiritus diebus nostris per Dei gratiam hospitalitas valde viget, illud isti, & istud illi, de consilio fratrum nostrorum unimus, ut & istud illi tanto utilius munimenti impendat, quanto vicinior nobis existens, defensionem nostram illi facilius poterit implorare. Illudque isti tanto commodius subveniat in ministris, quanto personae conversantes in illo ad hospitalitatis sunt officium aptiores. Ita tamen per, hanc unionem praedictum Sancti Spiritus Hospitale à jurisdictione Magalonen. Ecclesiae minime subtrahatur, illa dumtaxat constitutione servata, quam inter eandem Magalonen. Ecclesiam, & praedictum Sancti Spiritus Hospitale decrevimus observandam.

§. 6. Statuimus insuper, ut unus tantum Magister Hospitalibus praeficiatur ambobus, qui utrumque visitet annuatim, & quae statuenda, vel emendanda viderit, statuat & emendet, & transferendi fratres ubicumque fuerint, prout melius viderit expedire, liberam habeat facultatem. Qui si forsan apud Urbem, vel ubilibet citra Montes, viam fuerit universae carnis ingressus, fratres Hospitalis Sanctae Mariae in Saxia, fratribus Sancti Spiritus ejus non differant obitum nuntiare. Illique Romanos duos, vel tres de fratribus suis mittant, qui cum fratribus Hospitalis S. Mariae in Saxia electionem celebrent regularem. Quod si forsan apud Montem Pessulanum obierit, vel ubilibet ultra Montes, per fratres Sancti Spiritus fratribus S. Mariae ipsius obitus nuntietur, qui ut praediximus, duos vel tres de fratribus suis Montem Pessulanum, transmittant, ad electionem regulariter celebrandam.

§. 7. Ceterum cum Ecclesia S. Mariae in Saxia, & Hospitale constructum ibidem, ad nos nullo pertineant medio (salvo quod Clerici ejusdem Ecclesiae debent ex nostro mandato Basilicæ Principis Apostolorum in Scrutinio, Baptismo, & Letania) ne disparis conditionis homo praefatur eidem; & servus, qui alii Domino stet, aut cadat, praeponeatur Hospitali praedicto, quod nostrae tantum est jurisdictioni subiectum; personam tuam filii Magister & Successorum tuorum à quorumlibet Praetorum eximimus potestate. Ut nullus in te, vel eos interdici vel excommunicationis sententiam, sine mandato Apostolicæ Sedis audeat promulgare. Quam si aliter prolata fuerit, decernimus non tenere.

§. 8. Licet autem praedicta Hospitalia uniamus, ne tamen hujusmodi unio confusionem inducat, cum etiam unio Deo sit placita, discretio tamen ei nihilominus sit accepta,

Construximus Hospitalis apud S. Mariam in Saxia de Urbe, pro fratribus S. Spiritus enunciatum.

Quorum ordo ibidem institutus fuit.

Et qui specialiter pro vivis & defunctis orant, & spiritualia liberè administrent, &c.

Victumque habeant & vestitum, regimine Hospitalis specialiter remanente apud Magistrum. Hodie non Magister, sed Commendator appellatur.

Hospitale S. Mariae in Saxia de Urbe, & Hospitalis S. Spiritus in Monte Pessulano uniamur. Vide notam hic in rub. & etiam in Const. 4. Nicol. IV.

Magister generalis utriusque Hospitalis, & quaeque Magistri electione sint iuxta seriem hic positam. Hodie Magister eligitur à Summo Pontifice.

Exemptio à potestate quorumcumque Praetorum.

Elemosynarum quarundam à praedictis.

ad agnitionem hujusmodi ipsorum fratrum. P. An. 6. 19. Apr.

in A. D. 1204.

hospitalitatis commendationem.

Hospitalib. distribuis. Scias postea...

Forma qua- rati eleemo- synas etiam...

Colloquia- carum sub- protectione...

Fratribus se- pulchra non- demeretur...

Exemptio a- decimis. Videtur...

Oratorii, & Camerarii- permisso in- locis Ord.

Præter ab- Episcopis or- dines, &c. recipiant.

Celebratio- que postea- etiam tem- pore interdi- cti. Tu serva...

Magistri au- ctentat- ratoribus...

Exemptio- Hospitali- ab ho- gii. &c.

accepta, privilegio presentis statuimus, ut fratres qui colligendis elemosynis pro pauperibus Hospitalis S. Marie in Saxia fuerint deputati, tamquam Italia, & Sicilia, & Anglia, & Hungaria sint contenti...

§. 9. Si qui vero fratrum vestrorum, qui destinati fuerint ad elemosynas colligendas, in quamlibet Civitatem, Castellum, vel Vicum advenerint, si forte locus ille a divinis fuerit officii interdictus, pro Omnipotentis Dei reverentia, in eorum adventu jucundo, semel in anno pulsatis campanis aperiantur Ecclesie...

§. 10. Decernimus insuper, ut receptores fraternitatum, sive collectarum vestrarum, salvo jure Dominorum suorum, in B. Petri & nostra protectione consistant, & pace in terris in quibus fuerint potiantur.

§. 11. Simili etiam modo sancimus, ut quicumque in vestra fuerit fraternitate receptus, si forsitan Parochialis Ecclesia, cujus tempore Parochianus extiterit, a divinis fuerit officii interdicta, eumque morti contigerit, ipsi sepultura Ecclesiastica non negetur, nisi excommunicatus, vel nominatim fuerit interdictus.

§. 12. Decimas autem de terris & vineis, quas ad opus infirmorum & pauperum propriis manibus, aut sumptibus colitis, sive de nutrimentis animalium, seu de fructibus hortorum vestrorum, nullus exigere, vel extorquere presumat.

§. 13. Liceat autem vobis in domibus vestris, quas impresentiarum habetis, vel in futurum eritis habituri ad opus vestrum & familie vestre, necnon infirmorum & pauperum ibidem manentium, oratorium, & camerarium sine impedimento cujuslibet contradictionis habere.

§. 14. Christma vero, Oleum Sanctum, consecrationes Altarium, seu Basilicarum, ordinationes Clericorum, qui ad ordines fuerint promovendi, a diocesanis suscipietis Episcopis, si quidem Catholici fuerint, & communionem sacrosanctæ Romanæ Sedis habuerint, & ea vobis sine pravitate aliqua voluerint exhibere. Alioquin liceat vobis quemcumque malueritis adire Antistitem, gratiam & communionem Apostolicæ Sedis habentem, qui nostra fretus auctoritate vobis quod postulat impendat.

§. 15. Cum autem generale interdictum terræ fuerit, liceat in Ecclesiis vestris, clausis januis, exclusis excommunicatis & interdictis, non pulsatis campanis, suppressa voce divina officia celebrare.

§. 16. Liceat quoque vobis liberas & absolutas personas a seculo fugientes ad conversionem recipere, & eas absque contradictione aliqua retinere.

§. 17. Prohibemus insuper, ut nulli fratrum vestrorum, post factam in locis vestris professionem, fas sit absque Magistri sui licentia, inde discedere, nisi arctioris religionis obtentu. Discedentem vero absque communium literarum vestrarum cautione, nullus penitus audeat retinere.

§. 18. Si qui vero fratrum, post factam professionem turbatores religionis vestre, vel inutiles fuerint fortassis inventi, liceat tibi fili Magister, & successoribus tuis, eos cum assensu & consilio sanioris partis Capituli amovere, ipsisque dare licentiam ad alium Ordinem, ubi secundum Deum vivere valeant transeundi, & loco eorum alios subrogandi, qui unius anni spatio in vestra societate probentur. Quo peracto, si mores eorum exegerint, & ipsi utiles fuerint ad servitium Hospitalis inventi, professionem faciant regularem.

§. 19. Ad hæc, districtius inhibemus ne a te fili Magister, vel successoribus tuis, & fratribus Hospitalium eorundem, exigat ulla Ecclesiastica secularive persona

fideltates, homagia, juramenta, vel securitates reliquas, que a clericis frequentantur.

§. 20. Postremo, decimas quas consilio & assensu Episcoporum & Clericis, vel Laicis potuerint obtinere, illasque quas consentientibus diocesanis Episcopis, & Clericis ad quos pertinent, acquirere, auctoritate Apostolica vobis confirmamus. Nulli ergo, &c.

§. 21. De cætero successores nostros, obsecramus & obtestamur in CHRISTO JESU, qui venturus est judicare vivos & mortuos, ut loca vestra cum personis & rebus ad hospitalitatis officium deputatis, tanquam speciales patroni, specialiter foveant, & defendant. Quoniam etiam cæteris piis locis teneantur ex Apostolicæ servitutis officio providere, huic tamen Hospitali, quod de bonæ Ecclesiæ Romanæ fundatum est, & donatum, & tam nostris, quam successorum nostrorum diebus creditus ampliandum, curam debent impendere specialem. Si qua igitur, &c. Cunctis autem, &c.

Datum Lateran. per manum Joannis S. R. E. Subdiaconi & Notarii, XIII. Kal. Julii, Indictione VII. Incarnationis Dominicæ Anno 1204. Pontificatus vero Domini Innocentii Papæ III. Anno VII.

Coronatio Regis Aragonum Romæ in Monasterio S. Pancratii, cum insignium regalium concessione, ac licentia, quod ejus Successores de cætero per Archiepiscopum Tarraconensem auctoritate Apostolica coronari possint.

INNOCENTIUS PAPA III. Servus Servorum Dei: Petro Illustri Regi Aragonum.

Cum quanta gloria & honore, impendiis & applausu, Regium Romæ de manu nostra in Monasterio B. Pancratii suscepit Diadema, postquam per Venerabilem fratrem nostrum Petrum Portuen. Episcopum in Regem te fecimus coronari, tua sublimitas non ignorat. §. 1. Ut autem dilectionis affectum, quem ad tuam habemus personam, per exhibitionem operis evidentius monstrarem, regalia insignia universa, Mantum videlicet, Colobium, Sceptum, & Pomum, Coronam, & Mitram ad opus, dum non minus pretiosa quam speciosa fecimus preparari, & ea liberaliter tibi donavimus, in signum gratiæ specialis.

§. 2. Tu vero tanquam Princeps, & Catholicus Rex, super altare B. Petri Apostolorum Principis, Regnum tuum nobis; & per nos Apostolicæ Sedi cum multo devotionis affectu, per privilegii paginam obtulisti, illud ei constituens in perpetuum censuale, firmiter promittendo, quod juramentum fidelitatis & obedientiæ, in coronatione tua nobis exhibitum, inviolabiliter observabis, & ad illud exhibendum, & conservandum Successores tuos obligari volebas.

§. 3. Nos igitur gratiam tibi a nobis exhibitam, ad Successores tuos derivari volentes, presentium auctoritate concedimus, ut eum ipsi decreverint coronari, coronam à Sede Apostolica requirentes, de speciali mandato per Tarraconensem Archiepiscopum apud Casaragustam solemniter coronentur, præstita super prædictis idonea cautione. Et quoniam jure civili statutum est, ut mulieres maritorum honoribus decorentur, presentium auctoritate concedimus, ut per manus ejusdem Archiepiscopi eas liceat coronari.

§. 4. Nulli ergo, &c. nostræ concessionis, &c. Si quis autem, &c. Dat. Ferentin. 15. Kal. Julii, Pont. nostri an. 9.

Confirmatio Ordinis Fratrum Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis Captivorum.

Hic idem Pontifex Regulam huic Ordini constituit, ut supra in ejus cons. 1. Operante, fol. 71. ubi plenè notari de materia.

Confirmavit postea privilegia, gratias, & indulgè huic Ordini concessa, tam spiritualia, quam temporalia Greg. XV. in Const. 22. Injuncti, inf. tom. 4.

Licentia...

Horatio...

Dat. P. An....

VIII.

Edita A. D. 1206.

Coronatio...

Insignium...

Promissa...

Indultum...

Sanctis...

IX.

INNO

INNOCENTIVS TERTIVS.

INNOCENTIVS EPISCOPVS, Servus Servorum Dei: Dilectis filiis, Lombardi Ministri, & Fratrum Ordinis Sanctae Trinitatis, salutem in Christo sempiternam, regulari vitam professis in perpetuum.

Operante luce luminum (a quo omne datum optimum, & omne donum perfectum, qui Solem suum oriri facit super bonos & malos, etiam diebus nostris, in quibus peccatis exigentibus, abundat iniquitas, & multorum charitas refrigerat) nonnulli faciente cum eis Domino signum in bonum (unde inter alia beneficia quae nobis misericorditer impertitur, ad gratiarum actiones propensius invitamur) posteriorum obliti, ad anteriora cum Apostolo se extendunt. Et exuentes veterem hominem cum actibus suis, & novum, qui secundum Deum creatus est induentes, in vita transeunt novitatem, cum relictis pro Deo, quae possident, & non quae sua sunt, sed quae Jesu Christi, quarentes, voluntariam eligunt paupertatem, & divinae se subiciunt servituti. Quorum desiderium tantum est propensius annuendum, quanto per opera pietatis gratiorem praestant Altissimo famulatum.

§. 1. Licet autem, secundum Apostolum, nec qui plantat, nec qui rigat sit aliquid, sed qui incrementum dat Deus; plantationem tamen vestra novellam, Apostolicae protectionis praesidio disposuimus irrigare, quatenus Deo praestante misericorditer incrementum, fructum proferat exoptatum. Ea propter, dilecti in Domino filii, vestris iustis postulationibus clementer annuimus, & praefatum Ordinem Sanctae Trinitatis sub B. Petri, & nostra protectione suscipimus, & praesentis scripti privilegio communimus. Statuentes, ut quascumque possessiones, quaecumque bona idem Ordo in praesentiarum iuste ac canonicè possidet, aut in futurum concessione Pontificum, largitione Regum, vel Principum, oblatione fidelium, sive aliis iustis modis, praestante Domino, poterit adipisci, firma vobis vestrisque Successoribus, & illibata permaneant.

§. 2. Si quando verò loca deserta fuerint, eidem venerabili Ordini ab aliquo pia devotione collata, liceat vobis edificare Villas, Ecclesias, Coemeteria ad opus hominum ibidem morantium fabricare. Ita tamen ut illic vicinia, Abbatia, vel Religiosorum Collegia non existant, quae hoc valeat perturbare.

§. 3. Sanè novalium vestrorum quae propriis manibus, aut sumptibus colitis, sive de nutrimentis animalium vestrorum, hortorum, vel pomorum fructibus, nullus à vobis decimas exigere vel extorquere praesumat.

§. 4. Liceat quoque vobis clericos vel laicos, liberos & absolutos à saeculo fugientes, ad conversionem recipere, & eos sine contradictione aliqua retinere.

§. 5. Prohibemus insuper, ut nulli fratrum vestrorum post factam in Ordine vestro professionem, fas sit, absque Ministri sui licentia, nisi auctoritate Religionis obtenta, de eodem Ordine discedere. Discedentem verò absque communione literarum cautione nullus audeat retinere.

§. 6. Chrisma verò, Oleum sanctum, consecrationes Altarium, seu Basilicarum vestrarum, ordinationes Clericorum vestrorum, qui ad sacros ordines fuerint promovendi, & caetera Ecclesiastica Sacramenta à Diocesano suscipietis Episcopo, si quidem Catholicus fuerit, & gratiam & communionem Sacrosanctae Romanae Sedis habuerit, & ea vobis voluerit sine pravitate qualibet exhibere. Alioquin liceat vobis quemcumque malueritis catholicum adire Antistitem, gratiam & communionem Apostolicae Sedis habentem, qui nostra fretus auctoritate, vobis quod postulatis, impendat.

§. 7. Cum autem generale interdictum terrae fuerit, liceat vobis, clausis januis, exclusis excommunicatis & interdictis, non pulsatis campanis, suppressa voce, divina officia celebrare.

§. 8. Sepulturam praeterea locorum vestrorum liberam esse decernimus, ut eorum devotioni & extremae voluntati, qui se illic sepelire deliberaverint, nisi forte excommunicati vel interdicti sint, nullus obstet. Salva tamen iustitia illarum Ecclesiarum, à quibus mortuorum corpora assumuntur.

§. 9. Obeunte verò te nunc ejusdem Ordinis Ministro, vel tuorum quolibet successorum, nullus ibi qualibet subreptionis astutia, seu violentia praeponat, nisi quem

Bullar. Mag. Tom. I.

fratres communi consensu, vel fratrum pars cõsili sanioris, secundum Dei timorem, canonicè providerit eligendum.

§. 10. Paci & tranquillitati vestrae pacerna in posterum sollicitudine providere volentes, auctoritate Apostolica districtius inhibemus, ut infra clausuram locorum vestrorum nullus rapinam, seu furtum facere, ignem apponere, sanguinem fundere, hominem temerè capere, vel inperficere, seu violentiam audeat exercere.

§. 11. Decernimus ergo, ut nulli omnino hominum liceat praefatum Ordinem temerè perturbare, vel ejus possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, seu quibuslibet vexationibus fatigare, omnia integra cõserventur, eorum pro quorù gubernatione ac sustentatione cõcessa sunt, usibus omnimodis profutura. Salva Sedis Apostolicae auctoritate, & diocesani Episcopi canonica iustitia.

§. 12. Si igitur in futurum, Ecclesiastica saeculari sive persona hanc nostrae constitutionis paginam sciens, contra eam temerè uti tentaverit, secundo, tertiove communita, nisi reatum suum congrua satisfactione correxerit, potestatis suae careat dignitate, reamque se divino iudicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & à sacratissimo corpore & sanguine Dei, & Domini Redemptoris nostri Jesu Christi aliena sit, atque in extremo examine districtae ultioni subiaceat.

§. 13. Cunctis autem eidem loco suo iure ferventibus, sit pax Domini nostri Jesu Christi, quatenus & hic fructu bonae actionis percipiat, & apud districtum Iudicem praemia aeternae pacis inveniant. Amen, Amen, Amen.

Dat. Viterbii per manum Joannis S. Mariae Cosmedin Diaconi Card. S. R. E. Cancellarii, 14. Kal. Julii, Indictione 2. Incarnationis Dominicae Anno 1209. Pontificatus verò Domini Innocentii Papae Tertii, anno 12.

Damnatio Constitutionis Henrici Constantinopolitani Imperatoris, contra libertatem Ecclesiasticam editae, & largitionesque erga Ecclesiam impediens.

INNOCENTIUS PAPA III. Servus Servorum Dei: Cardicem. & Sidoniam Episcopos, & Archidiacono Davaliam.

Ad nostram noveritis audientiam pervenisse, quod acharissimus in Christo filius noster, Henricus Constantinopolitanus Imperator Illustris, Constitutionem cum suis Baronibus edidit, quae vergit in periculum animarum, & est contraria prorsus Ecclesiasticae libertati, videlicet, ut nullus possit de suis possessionibus in vita, vel ultimo testamento aliquid Ecclesiae largiri.

§. 1. Cui igitur Constitutio hujusmodi, à divinis, quam humanis sit legibus inimica, discretioni vestrae per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsa auctoritate nostra decernatis frivola, & inanem, & nullo modo servandam. Dat. Laterani 10. Kal. Junii, anno 15.

Indictio XIII. Sacri & Oecumenici Concilii Lateranensis, pro prima die Novembris 1215.

INNOCENTIUS PAPA III. Venerabilibus Fratribus Archiepiscopis, Episcopis, & dilectis filiis Abbatibus, & Prioribus, Decanis, & Archidiaconis per Teutonicas Provincias constitutis.

Vineam domini Sabaoth multifformes saragut bestiae demoliri, quarum incurfus adeo invaluit contra ipsam, ut ex parte non modica, pro vitibus spinæ succreverint, & quod gemetes referimus, ipsæ jam vites proferebant pro uva labruscæ, infectæ multipliciter, & corruptæ.

§. 1. Illius ergo testimonium invocamus, qui testis est in Cælo fidelis, quod inter omnia desiderabilia cordis nostri duo in hoc saeculo principaliter affectamus, ut ad recuperationem videlicet Terræ Sanctæ, ac reformationem universalis Ecclesiae valeamus intendere cum effectu. Quorum utrumque tantam requirit provisionis instantiam, ut absque gravi & grandi periculo ultra dissimulari nequeat, vel differri.

§. 2. Unde supplicationes, & lacrymas effundimus coram Deo, humiliter obsecramus, quatenus super his suis nobis beneplacitum revelaret, inspiraret affectum, accedat

Nemo locum Ordinis perturbet.

Vel eius bono.

Contra venientes puniatur.

Obedientes vero benedicti.

Dat. P. A. 10. Mo 12. Jan.

X.

Edita An. D. 1212.

Henricus Imperator edidit constitutionem libertati Episcopos contrariam.

Ne ideo P. B. si se eam damnat.

Dat. P. A. 15. die 23. Maii.

XI.

Edita A. D. 1213.

Exordium.

Affectus Pontificis ad reoperationem Terræ Sanctæ & reformationem universalis Ecclesiae. Eiusdem ad Deum supplicatio pro operum reparatione.

Edita An. D. 1212.

Edita An. D. 1212.

Approbatio ordinis Fratrum S. Trinitatis redemptoris Cap. 100.

Facultas edificandi monasteria. Tu ad hoc vide const. 112. Clem. VIII. Quoniam. Exemptio à decimis.

Facultas recipiendi fratres. Tu vide Bul. 71. Six. V. Prohibito discedem. ab Ordine.

Licentia recipiendi sacros Ordines, & Sacramenta ab Ordinariis & aliis. Tu intellige hoc iux. Conc. Trid. sess. 23. c. 12.

Temporaria interdicti celebrandi. Tu vide Conc. Trid. sess. 23. cap. 12.

Minister generalis à Fratribus Ordinis eligatur.

INNOCENTIUS TERTIVS.

deret desiderium, & propositum confirmaret facultatem & opportunitatem prestando ad ea salubriter exequenda.

Constitutio convocandi Concilium generale.

§. 3. Quapropter habito super his cum fratribus nostris, & aliis viciis prudentibus, frequenti & diligenti tractatu, prout tanta sollicitudo exigebat, hoc tandem ad exequenda predicta de ipsorum consilio providimus faciendum. Ut quia haec Universorum fidelium communem statum respiciunt, Concilium juxta priscam consuetudinem Sanctorum Patrum convocemus, propter lucra solum animarum opportuno tempore celebrandum. In quo ad extirpandum vitia, & plantandas virtutes, corrigendos excessus, & reformandos mores, eliminandas haereses, & roborandam fidem, sopiendas discordias, & stabilendam pacem, comprimendas oppressiones, libertatem fovendam, inducendos Principes & populos Christianos ad succursum & subsidium Sanctae Terrae, tam a Clericis, quam a laicis impendendum, cum ceteris quae per longum esset per singula enumerare, providere statuatur inviolabiliter observanda circa Praelatos, & subditos regulares, quaecumque de ipsius approbatione Concilii visa fuerint expedire, ad laudem & gloriam nominis ejus, ad remedium & salutem animarum vestrarum, ac profectum & utilitatem populi Christiani.

Destinatio pro bono viros ad explorandum interiorum negotium recuperationis Terrae Sanctae.

§. 4. Quia vero ante biennium universale non potest Concilium commode celebrari, disposuimus interim per viros prudentes in singulis Provinciis plenius explorare, quae Apostolicae provisionis limam expossant, & praemittere viros idoneos ad Terrae Sanctae negotium procurandum, ut si exigente necessitate sacrum Concilium approbaverit, nos ipsum negotium personaliter assumamus efficacius promovendum.

Indictio Concilii ad primam diem Nov. 1215.

§. 5. Credentes igitur hoc salutare propositum ab illo descendere, a quo est omne datum optimum, & omne donum perfectum, universitati vestrae per Apostolica scripta praecipimus, quo vos taliter praeparatis, quod a praesenti Dominicae Incarnationis MCCIII. anno, usque ad duos annos, & dimidium, praefixos vobis pro termino Kal. Novemb. ad Sedem Apostolicam accedatis cum modestia & cautela, ita quod in vestra Provincia, si necessitas postulerit, duo vel tres de suffraganeis Episcopis valeant remanere, pro Christianitatis ministeriis exequendis, & caetera illi, quam alii, qui canonica praepositione detenti venire nequeunt, idoneos pro se dirigant responsales. Personarum, & evedtionum mediocritate servata, quam Lateranense Concilium definit, ut nullus omnino plures, aut pauciores secum adducere possit. Nec quisquam faciat superfluas & pompas, sed necessarias tantum, & moderatas expensas, ostendendo se actu & habitu verum Christi cultorem, cum non saecularis applausus, sed spiritualis profectus in hoc negotio sit requirendus.

Insuper ut interim quibus diligenter inquiras de praegravatis gnis d. Concilii.

§. 6. Interim autem per vos ipsos, & per alios viros prudentes, universa subtiliter inquiratis, quae studio correctionis, aut reformationis indigere videntur, & ea fideliter conscribentes, ad Sacri Concilii praefati examen, erga subventionem Terrae Sanctae necessaria, ubi Deus noster Rex ante saecula salutem in medio terrae operari dignatus est, opem & operam efficaciter impensuri, assistendo fideliter & prudenter his quos ad hoc negotium duxerimus specialiter procurandum destinare.

Prohibitio excusationum proponenda.

§. 7. Nullus itaque fallaciter se excusando ab executione tam sancti operis subtrahat, si canonicam vult effugere ultionem. Nemo dissensionum obstacula, vel iterum impedimenta causetur, quae Domino faciente signum in bonum ex magna jam parte cessare ceperunt. Nam & quando majora imminet pericula, tanto potentiora remedia convenit adhiberi. Nunquam enim navigabit per aequora, qui semper expectat, ut mare non excitet in se fluctus. Propter haec autem ad vos dilectum filium N. cum jussione Apostolica destinamus, quem habeatis pro reverentia commendatum.

XII. Indictio belli & Cruciatz contra Saracenos, pro recuperatione Terrae Sanctae Hierusalem, cum Indulgentiarum & privilegiorum concessione pro Crucesignatis ad illud proficiscentibus, aut aliter subsidium praestantibus.

Parti hujus Bullae in §. 13. est in cap. 17. de Ind. & Saraceni. Et de Crucesignatis habes etiam inf. Innoc. IV. cap. 19. Malitia, & Nicol. IV. cons. 5. Illuminet, ubi agitur etiam de simili expeditione pro recuperatione Terrae Sanctae.

Aliam edidit Bullam Eug. III. quae est hic sup. num. 3. incipiens quantum, pag. ... Et altera Greg. VIII. quae etiam est hic sup. n. 1. incipiens audita tremendi, pag. ... Recordare autem quod hic idem P. ad hoc bellum adhortatus est Regem Armenorum, ut supra in cons. 4. Is Ecclesiam, fol. 1. & Clem. V. ob id indixit Concilium Viennense generale, ut inf. in ejus cons. 1. Regnans.

INNOCENTIUS PAPA III. C.

Ad liberandam Terram Sanctam de manibus impiorum ardenti desiderio aspirantes, de prudentum virorum consilio, qui plenè noverunt circumstantias temporum & locorum, sacro approbante Concilio definitum, ut ita Crucesignati se praepararent, quod in Kal. Junii sequentis post proximum, omnes qui disposuerunt transire per mare convenient in Regnum Siciliae, alii sicut oportuerit & decuerit apud Brudulium, & alii apud Messaniam, & partes utrobique vicinas, ubi & nos personaliter, Dño annuente, disposuimus tunc adesse, quatenus nostro consilio & auxilio Exercitus Christianus salubriter ordinetur, cum benedictione divina & Apostolica profecturus.

Edita Anno 1215. Indictio praedicti Concilii Lateran. Concilii affinis, & de praeparanda classe, cuius praefectus est.

§. 1. Ad eundem quoque terminum se studeant praeparare, qui proposuerunt per terram proficisci, significaturi hoc interim nobis, ut eis ad consilium & auxilium Legatum idoneum de nostro Latere concedamus.

Exercitus praeparatus, quo Legatus de Latere destinabitur, Clericorum munus in praesentibus scribit.

§. 2. Sacerdotes autem, & alii Clerici, qui fuerint in exercitu Christiano, tam subditi quam Praelati, orationi & exhortationi diligenter insistant, docentes eos verbo pariter & exemplo, ut timorem & amorem semper habeant divinum ante oculos, ne quid dicant aut faciant, quod divinam majestatem offendat. Et si aliquando lapsi fuerint in peccatum, per veram poenitentiam mox resurgant, gerentes humilitatem cordis & corporis, & tam in victu, quam in vestitu mediocritatem servantes, dissensiones & emulationes omnino vitando, rancore ac livore a se penitus relegatis. Ut sic spiritualibus & materialibus armis muniti, adversus hostes fidei securius praelientur, non de sua praesumetes potentia, sed de divina virtute sperantes.

Eisdem fructuum praedictorum beneficium de beneficiis permittitur. Praelatorum officium esse jubet inducendi Crucesignatos ad hanc expeditionem.

§. 3. Ipsi autem Clericis indulgemus, ut beneficia sua integra percipiant per triennium, ac si essent in Ecclesiis residentes, & si necesse fuerit, ea per id tempus pignori valeant obligare.

§. 4. Ne igitur hoc sanctum propositum impediri vel retardari contingat, Universis Ecclesiarum Praelatis districtè praecipimus, ut singuli per loca sua illos, qui signum Crucis disposuerunt resumere, ac tam ipsos quam alios Crucesignatos, & quos adhuc signare contigerit, ad reddendum vota sua Domino diligenter moveant & inducant, & si necesse fuerit, per excommunicationis in personas, & interdicti sententias in Terras eorum, omnitergiversatione cessante, compellant, illis dumtaxat exceptis, quibus tale impedimentum occurrerit, propter quod secundum Sedem Apostolicam providentiam, votum eorum commutari debeat merito, vel differri.

Aliisque personaliter non accedentes inducendi ad conferendum certum numerum militum ad triennium.

§. 5. Ad haec, ne quid in negotio Jesu Christi de contingentibus omittatur, volumus & mandamus, ut Patriarchae, Archiepiscopi, Episcopi, Abbates, & alii, qui curam obtinent animarum, studiosè proponant sibi commissis verbum Crucis, obsecrantes per Patrem & Filium, & Spiritum sanctum, unum solum verum aeternum Deum, Reges, Duces, Principes, Marchiones, Comites, & Barones, alioque Magnates, necnon Communitates Civitatum, Villarum, Oppidorum, ut qui personaliter non accesserint in obsidium Terrae Sanctae, competentem conferant numerum bellatorum, cum expensis ad triennium necessariis, secundum proprias facultates, in remissionem peccatorum suorum, prout in generalibus literis est expressum, & ad majorem cautelam etiam inferius exprimemus. Hujus remissionis volumus esse participes, non solum eos, qui naves proprias exhibent, sed etiam illos, qui propter hoc opus naves studuerint fabricate.

§. 6. Renuca

Remittit- que com- mandi ex- munum Dei diuini.

§. 6. Remittimus autem, si qui forte non ingrati fuerint Domino Deo nostro, ex parte Apostolica firmiter...

Contributio Clericorum ad vicinum de 10. parte...

§. 7. Ne vero in humeros hominum onera gravia & importabilia imponere videamur, quæ digito nostro...

Contributio S. R. E. Cardinalium de 10. parte...

§. 8. Cupientes autem alios Ecclesiarum Prælatos, necnon Clericos Univerfos, & in merito, & in præmio...

Crucesigna- torum exem- ptio à colle- ctis & aliis impositioni- bus, & susce- ptio sub pre- ditione S. R. Ecclesie.

§. 9. Nos autem & fratres nostri S. R. E. Cardinales plenarie decimam persolvimus, scientesque se omnes ad hoc...

Relatio usura- riarum pro- cisdem Cruce signatis, cum dilatione solvendi, ser- vem principalem suorum debitorum.

§. 10. Sanè quia iusto iudicio cœlestis Imperatoris obsequiis inhærentes, speciali deest prærogativa gaude-...

Damatio Piratarum impeditum

§. 11. Si qui verò proficiscendum illuc ad præstan- das usuras juramento tenentur adstricti, creditores eorum...

Dat. Latetani 19. Kal. Janu. Pont. nostri an. 18. alias S. Bullar. Mag. Tom. I.

§. 12. Cæterum quia Curarii, & Piratæ nimium impediunt subsidium Terræ sanctæ, capiendo & expolian-...

ad iuratos & fautores ipsorum excommunicationis vinculo innodamus. Sub interminatione anathematis inhi-

§. 13. Excommunicamus præterea & anathematiza- mus illos, qui in personam Saracenis arma, fer- rum & lignum dant, vel...

§. 14. Prohibemus insuper omnibus Christianis, & sub anathemate interdiciamus, ne in Terras Saracenorum...

§. 15. Licet autem torneamenta sint in diversis Conciliis sub pœna generaliter interdicta, quia tamen hoc...

§. 16. Quia verò ad hoc negotium exequendum est per maxime necessarium, ut Principes & Populi Chri-

§. 17. Nos igitur de omnipotentis Dei misericordia & Beatorum Apostolorum Petri, & Pauli auctoritate confisi, ex illa quem nobis (licet indignè) Deus ligandi atque...

d. subsidium eorumque fauorum.

Excommuni- catio Chri- stianorum ad Sarace- nos. Hoc latius vide, dispositum in Bullis Cœna Domini, quas indicabo infr. in Sanctiss. P. N. Pauli V. conf. 41. Pa- storali.

Prohibitio transmitten- di naves in Terras Sa- racenorum.

Interdictio torneamen- torum.

Ad hoc habes prohibitionem Concil. Trident. & Bullam Greg. XIII. n. 38. Indictio pacis univèrsæ salis inter Principes Christianos ad quadriennium.

Indulgentia proficiscenti ad subsidium Terræ sanctæ aut aliter quoquomodo subvenien- tium, vel auxilium præstantium.

Dat. P. A. 18. l. 14. D...

H ; HONO